

Las Państwowe

zapraszamy

Strona nadleśnictwa Maskulińskiego i Pisz

Ślady zwierząt z Puszczy Piskiej

Wreszcie nastąpiła długo wyczekiwana zima. Najwyższy czas, by przygotować się do zimowego spaceru i zaznajomić ze śladami zostawianymi przez leśne zwierzęta.

Zastanówmy się wcześniej, czym są ślady, a czym tropy zwierząt. Ślady to wszelkie przejawy ich bytowania, wytwoży działalności pozostawiane na ziemi, roślinach czy śniegu. Są one następstwem różnych form aktywności, takich jak np.: przemieszczanie się, zdobywanie pokarmu i odpoczynek. Śladami nazywamy więc: tropy, oznaki żerowania, legowiska, kąpieliska, odchody czy pozostałości po posiłku. Tropy natomiast to wyłącznie odbicia kończyn widoczne na śniegu czy gruncie. Ślady racic pozostawiają zwierzęta kopytne: losie, jelenie, sarny i dziki, zaś pozostałe pozostawiają odciski opuszków i pazurów, czasami z zaznaczoną błoną pławną (wydra, bóbr). Po wyglądzie tropu, liczbie odbitych palców i pazurów, kształcie opuszek czy kopyt oraz obecności lub braku odbitych raciczek możemy rozpoznać gatunek zwierzęcia. Odległość między odbiciami kończyn pozwala określić prędkość, z jaką się poruszało (step, kłus, galop). Doświadczeni obserwatorzy potrafią odczytać także płeć i wiek.

Każde zwierzę pozostawia szereg charakterystycznych dla swojego gatunku śladów.

Weźmy pod obserwację bobra. Śladami jego aktywności są schowane wśród roślinności wodnej żeremie (czyli jego dom), zbudowana na rzece tama (budowla, dzięki której tworzy wygodne dla siebie warunki życia) czy bielące się ścinane pnie drzew (magazyń pokarmu).

Bobry to rodzinne zwierzęta, które żyją na określonym terytorium. Swoją teren znakują przez zostawianie tzw. stroju bobrowego (wydzieliny z gruczołów przydotowych) w specjalnych kopczykach zbudowanych z błota, roślin i gałęzi. To kolejny ślad ich bytowania.

Zimą, przy ograniczonej bazie pokarmowej ślady żerowania zwierząt są jeszcze bardziej intensywne i widoczne. Niektóre trwale zmieniają obraz lasu, np. ścięte przez bobry drzewa, zgrzyzona przez jelenie kora na młodych pniach drzew (spalowanie).

Inne, mniej inwazyjne ślady to: zryta i przewrócona ziemia przez buchtującego dzika czy też rozkopany śnieg przez poszukujące pożywienia jelenie. Znalezione pióra i ślady krwi mogą stanowić ślady żerowania lisa. Ciekawą formą zaznaczenia swojej obecności przez zwierzęta jest wypłwka. Niektóre ptaki, np. sowy, dzienne ptaki drapieżne, czaple czy kormorany, wypływają niestrawione części pokarmu (kości, sierść) w postaci owalnych bryłek, których kształt i wielkość są charakterystyczne dla poszczególnych gatunków. Znajdziemy je pod drzewem, na którym ptaki gniazdują lub wypoczywają. Wypłwka to także źródło informacji o przysmakach danego ptaka.

Na świeżym śniegu tropy i pozostałe ślady są łatwo zauważalne. Wykorzystajmy tę okazję jako szansę do zapoznania się z formami aktywności zwierzęcy. Aby zimą zabawić się w tropiciele hobbystę, możemy sięgnąć do klucza oznaczania tropów wybranych ssaków, łatwo dostępnego w internecie. Ważny jest pomiar długości tropu, dlatego warto wziąć na spacer małą miarkę i dodatkowo zrobić pamiątkowe zdjęcie, które ułatwi nam rozpoznanie tropu w domu.

Anna Niebrzydowska
Nadleśnictwo Pisz

